

ПРОБЛЕМА ПРИВАТИЗАЦІЇ ДЕРЖАВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Зубик Арсен Романович

студент юридичного відділення

Галицький коледж імені В'ячеслава Чорновола

Самойлова Ілона Анатоліївна

спеціаліст вищої категорії, викладач юридичного відділення

Галицький коледж імені В'ячеслава Чорновола

м. Тернопіль, Україна

Актуальність теми зумовлена продовженням процесу приватизації в Україні у відповідності до Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна» [1], яку минулого року було призупинено через коронавірус. Вважаємо, що для того аби припинити корупцію на державних підприємствах, наповнити державний бюджет, слід здійснити розпродаж державної власності.

Під приватизацією державного майна слід розуміти відчуження майна, яке перебуває у державній власності, на користь фізичних та юридичних осіб, які можуть бути покупцями відповідно до положень Закону, з метою підвищення соціально-економічної ефективності виробництва та залучення коштів на перебудову економіки України.

Що стосується приватизації державних підприємств, то варто зазначити, що на сьогоднішній день не існує єдиної точки зору відносно того, як така приватизація впливає на розвиток економіки країни, тому слід розглядати її у контексті сучасності. В умовах сьогодення, українську економіку обтяжують більше як три тисячі державних підприємств, значна частина яких є неефективними або збитковими. Окрім того, більшість експертів вважають, що розблокування приватизації є великим позитивом для економіки, проте сумніваються в тому, що держава зможе отримати від неї стільки, скільки очікує [2].

Мета нашої тематика полягає в наступному: проаналізувати етапи приватизації державних підприємств в Україні і визначити доцільність такої процедури в умовах кризи.

Об'єктом даного дослідження виступає механізм реалізації приватизації державних підприємств в Україні в умовах європейської інтеграції.

Варто зазначити, що початок приватизації державних підприємств відбувся у 90-х роках. Саме у цей період було створено Фонд державного майна України, сформовано нормативно-правову базу, яка визначала основи такої приватизації. Проте даний етап характеризується повільними темпами приватизації та недостатньою розробкою механізму її впровадження.

Напевно слід зазначити, що найуспішніший проект великої приватизації був реалізований у 2005 році. Адже саме у цей рік найбільший український металургійний комбінат «Криворіжсталь» був реприватизований за рекордну суму, а саме – 4,8 млрд. доларів, хоча початкова ціна на аукціоні становила 2 млрд. доларів [3].

Надія на зміни в сфері державної приватизації появилась після Революції Гідності, адже саме в цей період планувалось приватизувати більшу кількість підприємств з таким самим успіхом, як у 2005 році. Таким чином, у 2018 році було прийнято новий Закон України «Про приватизацію державного і комунального майна», було впроваджено систему Prozorro, яка передбачає відкритий і чесний доступ до участі у приватизації усіх бажаючих.

Як зазначалось раніше, весною 2021 року Україна відновила велику приватизацію, яка була призупинена у 2020 році через пандемію. Серед найбільших об'єктів, які держава бажає вигідно продати, можна виділити: «Вугільну компанію «Краснолиманська», «Одеський припортовий завод» підприємство «Більшовик», «Президент-готель».

Загалом Фонд держмайна виділяє 53 найбільші об'єкти, які можна продати вже у найближчому 2022 році в рамках великої приватизації.

На сьогоднішній день українську економіку обтяжують більше як три тисячі державних підприємств частина з яких є неефективними та збитковими. Тобто,

вони є менш прибутковими, ніж приватні компанії. Неефективне управління приватизованими об'єктами, безвідповідальність інвесторів часто стає однією з основних причин збиткової діяльності приватизованих підприємств, призводить до банкрутства. [4]

Висновок. Варто виділити основні проблеми, які потребують розв'язання з метою завершення приватизації як широкомасштабного проекту:

- відсутність єдиної стратегії подальшого здійснення приватизаційних процесів, яка б відповідала сучасним реаліям економіки;
- наростання ризиків для безпеки держави у зв'язку з відсутністю ефективних механізмів здійснення приватизації стратегічних підприємств;
- незабезпеченість належної інформаційної підтримки процесу приватизації;
- неефективне управління приватизованими об'єктами.

Вважаємо, що для сприяння приватизації потрібні такі заходи:

- зміна моделі приватизації, коли пріоритетом стає підвищення ефективності управління, а не наповнення державного бюджету;
- активне залучення іноземних інвесторів до приватизації;
- розробка та реалізація заходів щодо усунення монополізму в процесі перетворення державної власності;
- пріоритетна приватизація підприємств, що працюють на конкурентних ринках;
- нульова частка держави в приватизованих підприємствах.

Окрім того, державні підприємства являються джерелом корупції. Ми вважаємо, що найефективнішим способом подолання корупції є стовідсоткова приватизація державних підприємств. На нашу думку приватизація сприяє залученню іноземних інвестицій, які можуть принести підприємствам нові виробничі технології і тим самим підвищити їхню ефективність.

Список використаних джерел:

1. Про приватизацію державного і комунального майна: Закон України від 18.01.2018 р. №2269-VIII.

Вилучено з: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2269-19>

2. Жаліло Я.А. (2018) Теорія та практика формування ефективної економічної стратегії держави. *Програма економічних реформ на 2015-2020 роки*. Вилучено з: <https://www.president.gov.ua/docs>
3. Рябченко О.В. (2019) Приватизація у промисловому секторі економіки України. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*, (23), 133-136. Вилучено з: <http://vestnik-pravo.mgu.od.ua/>
4. Скиба М.В. (2017) Структурна перебудова економіки як один із напрямів формування економічної основи громадянського суспільства. *Інституту законодавства Верховної Ради України*, (5), 98-104. Вилучено з: <https://studme.com.ua/>.